

Behandeling Begroting 2022

& Meerjarenraming 2023-2025
Gemeenteraad Staphorst, 26 oktober 2021

Inleiding

Voorzitter, voelt u ze prikken, al die ogen op ons dorp? Op u als onze burgemeester, op ons als Gemeenteraad, op onze kerken, op onze scholen, op onze bedrijven en onze zorginstellingen. Ja, op al onze mensen?

Ál onze inwoners hebben ermee te maken. De éne meer, de ander minder. Want onze omgeving, de mensen in ons dorp en buiten ons dorp, waar we mee samen-leven en samenwerken wordt door berichtgeving in de media volledig meegevoerd over alles wat zij, de media, denken over ons te weten.

Wat kan het ons dan bezig houden, wat anderen van ons vinden. Wat kunnen we dan zoeken naar houvast: lezen. Waarbij luisteren, aanvoelen en schrijven belangrijker zijn dan spreken en standpunt innemen.

We liggen als dorp onder het media-vuur. Om Corona, om veel positieve testen, om ernstige zieken, om mensen die sterven. En omdat een grote groep, om uiteenlopende redenen, gekozen heeft om niet te vaccineren. Het is een opsomming waarom het “gelovige” Staphorst het middelpunt van de publieke aandacht is.

Voorzitter, wat er gebeurt houdt ons intens bezig. De zorgen en de ophef. Hoe komt het allemaal en hoe moet het toch? We weten het ten diepste niet. Maar dat we met Maarten Luther zouden mogen belijden: *‘We kennen de weg niet die God met ons gaat, maar we kennen wel onze Gids!’* De dichter van Psalm 42 heeft te maken met tegenspoed. Omstanders vragen hem: *‘Waar is uw God?’* En dat is nu de vraag die ook in 2021 aan Staphorst wordt gesteld! En die nood vraagt gebed! Dus bid!

En alle inwoners van Staphorst: werk! We hebben een taak. Er is werk in uitvoering. We mogen elkaar niet naar de zijkanten van de samenleving drijven. Het is eerder genoemd door onze burgemeester. De taak is om elkaar op te zoeken. We hebben in meerdere of mindere mate de keuze gemaakt om Staphorster, Rouvener of IJhorster te zijn.

Dan blijven we nog even bij Maarten Luther. En ik citeer: *‘voor je trouwdag kies je wie je wilt liefhebben. Na je trouwdag heb je degene lief die je hebt gekozen’.*

En werken betekent ook verantwoordelijkheid dragen. Op deze oktoberdag wordt ons gevraagd om vooruit te blikken. En wel op een jaar wat Deo Volente komen gaat. Er is een inschatting gemaakt wat we aan financiële middelen ontvangen en gaan uitgeven. Dan zijn we blij met de begroting die voorligt met een positief resultaat. Dat vroeg geduld, inspanning en financiële offers maar nu ook resultaat. Dank aan het college en de ambtelijke organisatie dat er op deze manier vooruit gekeken kan worden naar 2022. U mag van ons als fractie van de SGP verwachten dat we meedenken in het belang van ons dorp en het welzijn van alle inwoners.

Afsluitend op de inleiding blikken we terug op de inbreng van dhr. Van der Staij bij de Algemene Beschouwingen in de Tweede Kamer. Hij verwees naar de inspiratie die we uit de Bijbelse geschiedenis kunnen halen van David en Goliath. Klein en groot, zwak en sterk, zonder en met harnas. David gaf als herder met een kleine 'h' de eer aan de Herder met de grote "H", Christus de zoon van God die de lammeren in zijn armen vergadert. Alleen die armen geven een blijvende rust.

Algemene Beschouwingen 2022

Voorzitter, we gaan over tot enkele onderwerpen vanuit de begroting. De begroting 2022 geeft een goed totaalbeeld van onze gemeente. We kunnen slechts enkele onderwerpen aanstippen. Als SGP-fractie hebben we bij de besprekingen van de Zomernota diverse onderwerpen ingebracht en al dan niet bekrachtigd met een motie.

Dank voor de beantwoording van de vele vragen die door onze fractie en vanuit de gehele gemeenteraad vooraf zijn gesteld.

Hoe staan we er als gemeente voor en waar gaan we naartoe?

Financiën

'Robuust'

Het huishoudboekje van onze gemeente Staphorst gaat over enerzijds de opbrengsten, anderzijds de uitgaven. Vorig jaar is het woord "robuust" geïntroduceerd. Met dit woord wordt een manier van begroten bedoeld die een ander zicht geeft op de begroting. Vervanging wordt niet gedekt vanuit de reserves, maar staat structureel in de begroting. Het duurt enige tijd voor de begroting volledig robuust is. Wat de SGP-fractie betreft worden structurele meevallers gebruikt om de begroting *versneld* robuust te maken en worden deze meevallers niet toegevoegd aan de algemene reserve.

Onze fractie vindt het belangrijk dat voor vervanging niet (altijd) wordt uitgegaan van de afschrijvingsduur, maar van de levensduur van een apparaat. Als voorbeeld zou de iPad van de raadsleden nog wel langer gebruikt kunnen worden dan deze raadsperiode, die in maart 2022 afloopt. Ongetwijfeld kan deze iPad langer dan 4 jaar mee.

Toekomstige ontwikkelingen / nieuw in de begroting

Toekomstige ontwikkelingen en ambities krijgen, al dan niet door landelijke wetgeving op het gebied van duurzaamheid en omgevingswet, een plek in de begroting.

OZB Belasting

Het veranderen naar een robuuste begroting heeft bijgedragen aan het tot stand komen van een sluitende begroting (voor 2022 € 142.000 positief). We zijn kritisch op de kosten maar vragen ook een extra bijdrage van onze inwoners. Nu ligt er een begroting voor ons die sluitend is en koerst op een positief eindresultaat. Wat de fractie van de SGP betreft kijken we nog eens goed naar de voorgenomen verhoging van de OZB belasting (gemiddeld per huishouden OZB € 35,00 + afvalstoffenheffing € 28,00 = € 63,00).

Bij de bespreking van de zomernota heeft de raad ingestemd met een taakstelling 'sport efficiënter inrichten' à € 60.000 en een taakstelling 'efficiënter inrichten en samenwerken welzijn en cultuur' à € 150.000. In de voorliggende begroting wordt voorgesteld deze taakstellingen niet uit te voeren. Wat onze fractie betreft zijn deze twee taakstellingen geen prioriteit en kan het in stand houden van deze taakstellingen samengaan met een verhoging van de OZB met 4,5% in plaats van de voorgestelde 10%.

Algemeen bestuur & organisatie

Samen met de samenleving

Vanuit het programma Algemeen bestuur en organisatie worden een 2-tal speerpunten genoemd: 0.1 Wet Open Overheid (Woo) en 0.2 Organisatieontwikkeltraject 'Ons Gesprek'. Hierbij kan regionale samenwerking op ambtelijk niveau een goed middel zijn om specifieke expertise, (kennis en vaardigheden) uit te wisselen en/of onderling in te huren en hierdoor efficiënter en daarmee goedkoper te werken. Eigen ambtenaren vanuit hun expertise inzetten op eigen projecten zien we als positief: hiermee blijft de kennis in 'eigen' huis.

Verkeer en vervoer

Aanleg 'korte lus' spoorwegovergang J.J. Gorterlaan

Als het gaat om het onderwerp verkeer en vervoer is het ten eerste vermeldenswaardig dat de lus bij de spoorwegovergang Gorterlaan is gerealiseerd. Mooi om te zien hoe er is meegedacht en hoe dit geleid heeft tot een mooie en bruikbare oplossing.

A28

Over de aansluiting op de A28 is ook de afgelopen periode druk nagedacht. Er zijn ook gesprekken geweest met Rijkswaterstaat. Helaas is er tot op dit moment geen werkbare oplossing uitgekomen.

Fietspad Gorterlaan/Dekkersweg

Omdat er op dit moment wordt nagedacht over het verplaatsen van de aansluiting op de A28, kan wat ons betreft het ontbrekende stukje fietspad langs de Gorterlaan worden uitgesteld tot er meer duidelijkheid is over andere veranderingen. Als we dit stuk fietspad aanleggen, dan graag in één keer goed.

Ontsluiting Groensland

Het opnieuw verharderen van Groensland staat ook in de begroting. Een dure aangelegenheid, omdat er een betonweg aangelegd moet worden. Deze weg is onderdeel van de fietsroute tussen Nieuwleusen en Hasselt. Graag zien we voor deze werkzaamheden een goede onderbouwing. Daarbij vragen we ons af of bijvoorbeeld de provincie een bijdrage kan leveren, daar het gaat om een belangrijke fietsroute tussen twee plaatsen in de provincie.

Economie en ondernemen

De Esch IV / 'De Taartpunt'

Laten we beginnen met een positief punt: De Esch IV kan van start. De plannen zijn klaar en de raad heeft ingestemd met het plan. Een mooie ontwikkeling voor ons bedrijvige dorp. We zullen echter ook verder moeten kijken. Daarom de vraag hoe het op dit moment staat met de ontwikkeling van De Esch 0.

Landbouw

Voor Staphorst is landbouw een belangrijke inkomstenbron. Dat geldt direct (de agrariërs), maar ook indirect (mechanisatiebedrijven, kaasfabriek etc.). We maken ons grote zorgen over de toekomst van de landbouw. Daarom zijn er mede namens de SGP vragen ingediend bij het college over de gebiedsontwikkeling die gaande is.

Echter zouden wij nog een stap verder willen gaan. Onlangs is er vanuit onze fractie een noodkreet geuit tijdens een raadsvergadering. Allerlei crises die er spelen, lijken afgewenteld te worden op de agrarische sector. Terwijl deze sector onze voedselproducent is en al heel veel heeft gedaan om dit op een milieu- en diervriendelijke manier te doen. Het lijkt ons goed om een zo breed mogelijk gedragen noodkreet naar de landelijke regering te laten uitgaan. Het kan toch niet zo zijn dat onze agrarische sector, die in vele decennia is opgebouwd, in een mum van tijd wordt afgebroken? Dat laten we niet gebeuren!

Dat de agrarische sector volop in ontwikkeling is, heeft een delegatie uit Staphorst onlangs nog gezien in de gemeente Dalfsen. Daar wordt bermmaaisel omgezet in een soort compost, waarmee de bodem verrijkt kan worden. De gemeente Staphorst heeft aangegeven hier ook mee bezig te willen, evenals met Bokashi. Laten we hier vooral tempo mee maken. Deze ontwikkeling is te mooi om op z'n beloop te laten.

Onderwijs

Vakhavo

Binnen het onderwijs hebben we als gemeente ons, als een katalysator, gericht op het onderwijs. Hoe geven we onze doeners, onze denkers, maar ook onze dromers een gerichte plek op de arbeidsmarkt. Eén van onze ambities om de Vakhavo te starten heeft invulling gekregen. Wat onze fractie betreft ontwikkelen we door op de ingeslagen weg! Waarbij we een opleiding combineren met werken. Waarbij scholen en bedrijven de handen ineen slaan. Zoek naar kansen om contacten te faciliteren. Hierin kunnen we als gemeente blijven investeren ten bate van onze jongeren, onze werkenden, onze werkzoekende en daarmee onze ondernemers!

Sport, cultuur, recreatie en toerisme

Bewegen en sport

In het coalitieakkoord voor de periode 2018-2022 is de nadruk gelegd op het belang van voldoende beweging voor zowel de lichamelijke als de fysieke gezondheid. Inmiddels is de uitvoeringsagenda bewegen en sport 2020-2024 ongeveer op de helft, alhoewel er door corona ook vertraging is opgelopen. De komende jaren zal de uitvoeringsagenda verder uitgevoerd worden. Dat helpt, naar we hopen, mee aan voldoende beweging voor alle inwoners. Waarbij het niet uitmaakt of iemand een sport beoefent of regelmatig een wandeling of fietstocht maakt. Daarom is het ook belangrijk dat de voet-, wandel- en fietspaden goed onderhouden en zo mogelijk uitgebreid worden. Zodat inwoners van de gemeente Staphorst op een goede manier kunnen recreëren in eigen gemeente.

Sociaal Domein

Binnen het sociaal domein gaat het over participatie, zorg voor ouderen, zwakken, zieken en mantelzorgers. Het team Samenleving is hier dagelijks mee bezig. Voor onze gemeente een zware verantwoordelijkheid en een schone taak.

Ouderen

Onze ouderen, zieken en zwakken kunnen een beroep doen op ondersteuning in de huishouding. We stellen daar middelen voor beschikbaar en we blijven dat doen. Ook in het besef dat het Coronavirus rondgaat. Mensen worden ziek of overlijden zelfs, maar soms is ook een lange periode van herstel nodig zijn. In hoeverre hebben we extra middelen nodig voor de WMO ondersteuning om op de momenten dat het gevraagd wordt de hulp te bieden?

Participatie op de arbeidsmarkt

Als mede-eigenaar van Reestmond zijn we nauw betrokken bij wat daar gebeurt. Mensen die daar een plek hebben of nodig hebben, kunnen op het meedenken van de gemeente Staphorst rekenen. Daarnaast zijn er ook particuliere initiatieven. Hoe lopen de contacten met deze ondernemers die zich ook inzetten voor het welzijn van onze inwoners?

Jeugd

En dan onze jeugdzorg! Jongeren die in de knel zitten, geven grote zorgen. Tot nu toe vraagt deze zorg meer dan we bij aanvang van een begrotingsjaar inschatten. Hoe voorkomen we dat we in de voortgangsrapportage van D.V. 2022 niet weer meer zorg hebben moeten besteden aan onze jeugd. Op welk momenten staan we klaar om hulp te bieden? Op welke momenten volgen we wat er gebeurt, houden we een vinger aan de pols? Op welke momenten laten we iets wat niet helemaal perfect gaat toch even gebeuren? We hebben wij dit onderwerp vragen over motie 105. De punten 1 en 2 uit deze motie worden uitgevoerd, punt 3 echter niet. Graag ontvangen we hier een toelichting op.

Gezondheid en milieu

Eikenprocessierups

De eikenprocessierups heeft ons afgelopen jaar veel geld gekost. Een goede ontwikkeling is dat afgelopen jaar een groter deel van het budget is gestoken in preventieve maatregelen. De eerste resultaten hiervan worden nu bekend. Niet elke methode blijkt even succesvol. Het is belangrijk dat gemeente Staphorst doorgaat met het inzetten van preventieve maatregelen. Zodat de kosten ook op lange termijn beheersbaar blijven.

Klimaat en duurzaamheid

Binnen het klimaatbeleid zal de komende jaren meer aandacht zijn voor klimaatadaptatie. Een abstract onderwerp, wat vaak ver van de mensen afstaat. Maar daarom niet minder belangrijk. Na twee heel droge jaren was afgelopen jaar veel natter. In de gemeente Staphorst heeft dat niet tot grote overlast geleid. Buurgemeente Dalfts en kreeg wel te maken met grote hoeveelheden neerslag in korte tijd. Deze neerslag kunnen we niet veranderen. Wel kunnen we de openbare ruimte zo inrichten dat de schade beperkt blijft. Daar zal de komende jaren in geïnvesteerd worden.

De gasprijs is de afgelopen maanden geëxplodeerd. Een strenge winter, teruglopende gaswinning in Groningen, geopolitieke ontwikkelingen en tegenvallende opbrengsten van windmolens zijn hier oorzaak van. Het maakt allemaal des te meer duidelijk dat we onze energievoorziening moeten verduurzamen. Plannen worden er volop gemaakt. Het is de vraag of bijv. de netbeheerders de verzwaring van het elektriciteitsnetwerk tijdig kunnen realiseren. Zo zijn er nog wel meer hobbels die de komende jaren moeten worden weggenomen.

Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

Woningbouw

De woningmarkt is overspannen. Huizen, vooral starterswoningen, worden ruim boven de vraagprijs verkocht. Het aanbod nieuwe huizen wordt momenteel zowel in Staphorst (114 woningen), Rouveen (80 woningen) als in IJhorst (36 woningen) uitgebreid. In de omgevingsvisie staan plannen om de komende jaren het woningaanbod uit te breiden. Is het mogelijk dat plannen uit deze omgevingsvisie naar voren worden gehaald, om vraag en aanbod op de woningmarkt weer in balans te krijgen?

De Streek

Vorig jaar hebben we de vinger gelegd bij het Open-plekkenbeleid. Het huidige Open-plekkenbeleid dateert van oktober 2016. Wanneer kunnen we de evaluatie van het openplekkenbeleid verwachten?

Voorbereiding invoering Omgevingswet

De nieuwe omgevingswet is gepland voor juli 2022. We vinden het wel belangrijk om te benadrukken dat we de voorbereiding graag sober en doelmatig willen inrichten. We hoeven wat ons betreft niet voorop te lopen. Laten we vooral ook kijken hoe andere gemeenten het oppakken. Laten we voorkomen dat wij het wiel opnieuw uitvinden, terwijl dat in andere gemeenten al gebeurd is.

Aanhoudende drukte afdeling RO

We lezen dat er sprake is van aanhoudende drukte op de afdeling RO. We vragen ons daarbij af of daar ook gevolgen zijn voor onze inwoners en of ondernemers? Merken die daar ook wat van? Wat is de oorzaak van deze aanhoudende drukte?

EPOS/voorstel verhoging leges

Naar aanleiding van de evaluatie van EPOS is er een voorstel om de leges te verhogen, omdat het niet meer kostendekkend is. We vinden deze verhoging niet op zijn plaats, omdat dan de kosten bij de burger wordt neergelegd i.p.v. dat er een prikkel komt bij de CPOS professionals om de zaken beter aan te leveren. Wat ons betreft blijven de leges gelijk, maar wordt er geschoven met de korting van EPOS op de reguliere leges. Geef niet direct iedereen de helft korting, maar koppel dat aan de aangeleverde kwaliteit. Concreet: als een plan niet voldoet aan de normen van EPOS, wordt gewoon het reguliere tarief betaald en vervalt de korting van 50%.

Slot

Voorzitter, toen David de strijd aanbond met Goliath, waren vele ogen op hem gericht. Zou deze jongeman, gewapend met een slinger en een steen, het winnen van de zwaarbewapende reus Goliath? Misschien bonkte sommige toeschouwers het hart wel in de keel bij dit schouwspel. Toch mocht David overwinnen, omdat hij de strijd aanging in het vaste vertrouwen dat God hem zou helpen. En hij kwam niet beschaamd uit! We wensen het college en alle ambtenaren die werken voor de gemeente Staphorst van harte dit vertrouwen toe. Daarmee zal niemand beschaamd uitkomen.